

Suburbicon

Suburbicon – amerikai, 2017. Rendezte: George Clooney. Írta: Joel és Ethan Coen. Kép: Robert Elswit. Zene: Alexandre Desplat. Szereplők: Matt Damon (Gardner), Julianne Moore (Margaret), Oscar Isaac (Roger), Glenn Fishler (Sloan). Gyártó: Black Bear Pictures / Dark Castle Entertainment / Smokehouse Pictures. Forgalmazó: Cinetel. Feliratos. 104 perc.

A rendezői székben George Clooney, a forgatókönyv a Coen-fivérek közreműködésével készült, az operatőri feladatokat a bravúros kompozícióiról ismert Robert Elswit vállalta, a karaktereket pedig egytől-egyig kiváló színészek keltik életre. Egy ilyen impozáns stáblistát böngészve hajlamosak vagyunk azt gondolni, itt nagy baj bizonyára nem történhet, de ahogyan a mellékelt példa mutatja, a totális hangnem- és aránytézisések ellen a tehetség és a tapasztalat sem feltétlen jelent védelmet. Ami ugyanis Coenék esetében szinte mindig működni szokott, az Clooney kezében szétesik és gyakorlatilag teljes csődöt mond.

A testvérpár saját munkáiban a sokkoló fordulatokat és frapáns figurákat a műfaji elvárások pimasz felülírása, illetve a pontos környezetábrázolás

Rögtönzött szerelem

The Big Sick – amerikai, 2017. Rendezte: Michael Showalter. Írta: Kumail Nanjiani és Emily V. Gordon. Kép: Brian Burgoyne. Zene: Michael Andrews. Szereplők: Kumail Nanjiani (Kumail), Zoe Kazan (Emily), Holly Hunter (Beth), Ray Romano (Terry). Gyártó: Apatow Production / FilmNation Entertainment. Forgalmazó: Vertigo Média. Feliratos. 120 perc.

Néhány éve új hangok jelentek meg az ország kulturális sokszínűségét mindig naprakészen közvetítő amerikai standup-szcénában. Az olyan bevándorló háttérű komikusok, mint Aziz Ansari vagy Hasan Minhaj nem csak a popkulturális jelenségeken élcelődnek, de saját „így jöttem”-történeteiket is elmesélik – előbbi önéletrajzi ihletésű sorozatban (*Master of None*), utóbbi az év egyik legjobb stand up-előadásában (*Homecoming King*) illusztrálta, milyen kihívásokat jelent egy indiai muszlim családban felnőni. A sort a délázsiai triumvirátus harmadik tagja, a *Szilícium-völgygel* befutott, pakisztáni származású Kumail Nanjiani is folytatja.

Címe és műfaj ellenére a *Rögtönzött szerelem* nem standard romantikus komédia: a szerelmi bonyodalom elválaszthatatlanul szövődik össze a főhős kulturális identitáskeresésével és a családi örökséggel ápoltságával, sőt a film, amelyben Nanjiani és felesége saját megismerkedésük nem mindennapi történetét írták meg, a játékidő nagy részére eleve kiiktatja a vágy tárgyát a történetből. Pár héttel azután, hogy Kumaillel szakít a barátnője, mert nem tudja elfogadni, hogy a férfi titkolja kapcsolatát a családjával, a lány kómába esik, és úgymint egészen az utolsó felvonásig. Kumailnek ennyi ideje jut arra, hogy összezelegedjen Emily toleránsnak mutatkozó, de előítéletektől nem teljesen mentes szüleivel, rendezze kapcsolatát a kitagadással fenyegető családjával, és közben a standup-karrierjét is építse.

Amennyire izgalmas a személyes érintettség által hitelesített high concept-alaphelyzet, annyira giccsve-

szélyes is a vállalkozás. A laza romkomként induló *Rögtönzött szerelem* könnyedén torkolhatott volna hatásvadász melodrámba – hogy nem így történt, az Nanjiani szó szerint önazonos alakításán túl Judd Apatow produceri imputjának is köszönhető, aki saját standup-filmjével (*Ki nevet a végén?*) ellentétben ezúttal tökéletesen lőtte be a dráma és a komédia közti arányt. A *Rögtönzött szerelemnek* egyedül az róható fel, hogy talán túlságosan is kerekre csiszolták, a filmszerűség a fináléra elnyomja az életszagot.

BASKI SÁNDOR

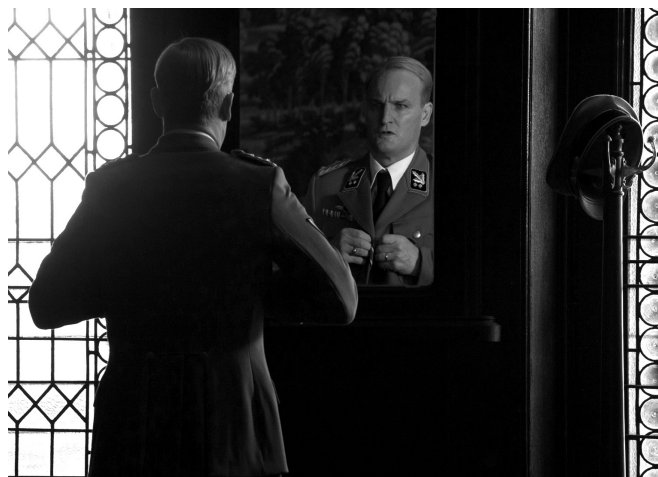
egészítik ki, finom egyensúlyt teremtve a morbid vicc és a fajsúlyos szatíra között. A biztosítási pénzre utazó külvárosi kisemberek véres történetét Clooney az ötvenes évek idilli szappanoperáit idéző stílusban, sötét paródiaként tárlja, de mindebbe sajnos egy komolynak szánt, valós eseményeken alapuló szociodramát passzíroz. A fehér mintacsallád háztáji titkai és a fekete család vesszőfutása nemcsak az ellentétes hangvételük miatt ütik egymást, de a két szál szinte teljesen független egymástól. *A Fargo* kidolgozatlan, kevésbé okos verziójaként ható remességet időről-időre megakasztja az afro-amerikai szomszédok fájóan didaktikus kálváriája, mintha nem sikerült volna megnyugtatóan eldönteni, miről is akarna szólni a sztori. Organikus kapcsolódási pontok nélkül a fekete humor és a torkunkon letolt üzenet rendre kioltják egymást, a karakterek és történések csak pillanatokra tűnnek érdekesnek. A jegyünkért így két fél filmet kapunk és nem egy működő egészet.

HUBER ZOLTÁN

HHhH - Himmler agyát Heydrichnek hívják

HHhH – amerikai-angol-belga-francia, 2017. Rendező: Cédric Jimenez. Írta: Laurent Binet, Cédric Jimenez, David Farr. Kép: Laurent Tangy. Szereplők: Jason Clarke (Heydrich), Rosamund Pike (Lina), Stephen Graham (Himmler), Jack O'Connell (Kubiš), Mia Wasikowska (Anna). Gyártó: Adama Pictures / Légende Films. Forgalmazó: Big Bang Media Kft. Szinkronizált. 120 perc.

A második világháború egy drámai eseményét a tengely hatalmak szemszögéből bemutatni veszélyes feladat, a *Sztálingrádnak* (1993) vagy *A bukásnak* (2004) mégis sikerült úgy megtört emberit sikerként ábrázolnia a németeket, náciakat, hogy közben ne

oldozza fel őket bűneik alól. Cédric Jimenez is erre tett kísérletet a *HHhH*-val, melyben a rettegett SS-vezér, a megszállt Csehország kegyetlen helytartója, Reinhard Heydrich emberi oldalát kellene megismernünk.

A *HHhH* Laurent Binet azonos című szubjektív, de hiteles dokumentumokra alapozott történelmi regényét követi. (A Heydrich elleni merényletről 2016-ban már készült egy film, Sean Ellis *Anthropoid*-ja.) A mű párhuzamosan mutatja be a haditengerészből náci vezetővé váló Heydrich ténykedését, és az ellene merényletet elkövető cseh Jan Kubiš és a szlovák Jozef Gabčík felkészülését az 1942 májusában végrehajtott *Anthropoid*-hadműveletre. Így a *HHhH* nem a „mi történt?“, hanem a „hogyan?“ és a „miért?“ kérdések miatt lehetne izgalmas. Ám a film megmarad felszínes – bár expresszív-dramai stílusú miatt hatásos – háborús thrillernek. Habár Cédric Jimenez már a film elején is erőlködve bizonygatja, hogy a helytartóként rendkívül brutális Reinhard Heydrich amúgy remek családapa, de a szadista gonosztevő képét nem képes árnyalni. A legérdekesebb jelenet egyértelműen Heydrich haláltusája, ilyen érzékletesen és kreatívan kevesen tudták ábrázolni az elmúlást: eleinte furcsa színek, majd képi torzítások, végül lassú elsötétedés jelzik,

hogy a legyőzhetetlennek hitt gonosz is halandó. Ráadásul Heydrich mellett a két cseh/szlovák ellenállót sem sikerült kellőképp izgalmassá tenni, jóllehet, a náci ellen folytatott elkeseredett, végső küzdelmük minden filmes túlzás ellenére igen drámai. Kár, hogy a *HHhH* inkább sokkoló akciójelenetei miatt hatásos, egyszer élvezhető történelmi kalandfilm, és nem emlékezetes dráma, ami valójában lenni szeretett volna.

BENKE ATTILA

Salamon király kalandjai

The Legend of King Solomon – magyar-izraeli, 2017. Rendezte: Albert Hanan Kaminski. Írta: Böszörményi Gyula és Albert Hanan Kaminski. Zene: Ady Cohen. Gyártó: Eden Productions / Cinemaon. Forgalmazó: Vertigo Média Kft. Szinkronizált. 80 perc.

A Berg Judit nagyszerű történetéből készült *Lengemesék* után idén kerül a mozikba Pálfi Zsolt animációs rendező másik munkája, az izraeli-magyar koprodukción készült *Salamon király* is, ugyan itt az alkotó (és vele a magyar Cinemaon stúdió) nem az egész produkcióért, hanem kizárólag az animációs rendezésért felelt, és maga a történet is inkább a közel-keleti közönség szívéhez áll közel, mint a hazaiéhoz. Az iskolás korosztálynak szóló, hagyományos rajzanimáció alkalmazásával készült történet Salamon ifjúkorából uralkodóvá érésének kalandjait és a párválasztását (megrendezett vs. szerelmi házasság) meséli el. A történetbeli próbatétel ugyanakkor az apák bűneivel való leszámolásról is szól, és ez talán a legnagyobb ereje: az ifjú trónörökös ellenfele Edóm utolsó királyának fia, aki Salamon apja, Dávid bűnéért, Edóm lerombolásáért esküdött bosszút.

Mi sem áll azonban távolabb a *Salamon király*tól, mint a bibliai történetek komorsága, habár a legnagyobb gyengesége épp az, hogy a könnyedséget nagyon gyenge („a róka rókázik“) humorral fűszerezi. A film részben maga is az ifjú Salamonhoz illően éretlen, és a jellegtelenség csapdájába esik: a 700 millió forintos költségvetés nem volt elég a műfajához illően grandiózus, nagyköltségvetésű animációs filmre, a

látványvilága pedig nem elég egységes és kidolgozott, főképp pedig nem egyedi ahhoz, hogy művészi igényessége miatt keltsen feltűnést. Ugyanakkor a Böszörményi Gyula nevét dicsérő forgatókönyv nagyon is fordulatos, jó értelemben tanulságos, karakterei kidolgozottak és szerethetőek, a fiatal Salomon figuráját pedig sok játékosággal ragadja meg.

KOVÁCS KATA

Hét nővér

Seven Sisters – amerikai-angol-belga-francia, 2017. Rendezte: **Tommy Wirkola**. Írta: **Max Botkin** és **Kerry Williamson**. Kép: **José David Montero**. Zene: **Christian Wibe**. Szereplők: **Noomi Rapace** (Settman), **Glenn Close** (Cayman), **Willem Dafoe** (Terrence). Gyártó: **Nexus Factory**. Forgalmazó: **Vertigo Média Kft.** Szinkronizált. 123 perc.

Manapság a zsánerefilmrajongók többsége összeteszi a két kezét, ha eredeti forgatókönyvből készült műfaji produkció kerül moziba, az pedig már szinte gyanús, ha az alapötlet is jól hangzik, és a rendező is bizonyított már valamilyen kultuszfilmmel. A közeljövőben játszódó *Hét nővér* világának kormánya drasztikus születésszabályozással lép fel a túlnépesedéssel szemben, egy leleményes nagypapának azonban sikerül kicseleznie a rendszert: úgy

rejtje el a társadalom elől az ölébe pottyant hetesikreket, hogy csak egyenként engedje ki őket az utcára. A címszereplőknek (Noomi Rapace) egészen addig sikerül fenntartaniuk sajátos életmódjukat, amíg az egyikük el nem tűnik, így hatan kénytelenek nyomozásba kezdeni közös identitásuk álcája alatt.

Rokonszenvesen merész lépés egy alkotótól, ha teljesen hátat fordít korábban már tökélyre vitt megközelítésmódjának: a *Náci zombikkal* befutott Tommy Wirkola hatodik nagyjátékfilmjében karrierje során először mellőzi a humort, ugyanakkor a produkció egyetlen igazi rejtélye pont az, hogy miért a Botkin-Williamson duó forgatókönyve készítette a norvég rendezőt pálfordulásra. A disztópikus világot csak díszletnek használó krimi cselekményét még nagy jóindulattal sem lehetne szövevényesnek nevezni, és a papírnál is vékonyabb karakterek végképp egyértelműsítik, hogy csak hangzásra jó az alapötlet. Semmi sem tudja elterelni a figyelmet arról, hogy szimpla bérmunkát látunk, amelyben nyoma sincs a Wirkola korábbi munkáit jellemző szenvedélyességnek: a két hosszú óráig tartó produkcióban tényleg csak azok találhatnak örömet, akik odavannak Rapace látványáért.

ROBOZ GÁBOR

Vakrandim az élettel

Mein Blind Date mit dem Leben – német, 2017. Rendezte: **Marc Rothemund**. Írta: **Ruth Toma**, **Oliver Ziegenbalg** és **Saliya Kahawatte**. Kép: **Bernhard Jasper**. Zene: **Michael Geldreich** és **Jean-Christoph Ritter**. Szereplők: **Kostja Ullmann** (Saliya), **Anna Maria Mühe** (Laura), **Nialm Farooq** (Sheela), **Jacob Matschenz** (Max). Gyártó: **Ziegler Cinema / Seven Pictures**. Forgalmazó: **MTVA**. Szinkronizált. 111 perc.

Az érettségi előtt álló Saliya A legnagyobb vágya, hogy a hotelbizniszben dolgozhasson. A német-szingaléz vegyesházasságból született fiú odáig van a nagy szállodák multikulti hangulatáért, az ott dolgozók profizmusáért és egyáltalán mindenért, amit a vendéglátás jelent. Úgy tűnik, semmi nem akadályozhatja meg abban, hogy szép karriertervét megvalósítsa, még az sem, hogy egyik pillanatról a másikra elveszti látásának 95%-át.

Marc Rothemund rendező, aki munkáival eddig a *Sophie Scholl – Aki szembeállt Hitlerrel* és a *Hangyák a gatyában* közötti ijesztően széles skálán mozgott, most a cirógatva nevelő, már-már idegesítően túlkompensáló komédiák sikerreceptjéhez nyúl. Az igaz történeten

alapuló film Saliya megszálott küzdelmének krónikája, aki úgy lesz ép társainál is jobb szobafiú, konyhai kiségitő és barista egy személyben, hogy esetlenségével és makacsságával mindenkiben csak empátiát és szeretetet ébreszt. Ha nem tudja eldönteni, hogy mikor tiszta az általa eltörölgetett borospohár, megtanulja a csengés alapján megítélni azt, ha nem képes a konyhai eszközök megfelelő használatára, vakon gyakorolja a megfelelő mozdulatokat, egy jóbarát pedig szerencsére mindig készen áll, hogy a látatlanul kevert tankoktéljait nagyvonalúan elfogyassza. A vígjátékban jobb és kevésbé eredeti helyzetek sorjáznak lazán, nagyjából egy közép-nívós bohózat színvonalán, igazi tétje azonban nincs a dolognak. Bár kezdetben elhangzik néhány óvó-kétkedő félmondat, hamar kiderül, hogy Saliya szerencsére a világok legjobbjában él, ahol nyoma sincs esélyegyenlőtlenségnek és megkülönböztetésnek, és a nehézségek csak úgy balesetszerűen adódnak. A film minden percéből hiányzik a pimaszság és mélység, de még ennek az óvatos, sehol sincs univerzumnak a nézésével is inkább kiegyezünk, mint azzal, ami a valóságban van.

BARKÓCZI JANKA

Boldog halálnapot! ▲▲

Happy Death Day – amerikai, 2017. Rendezte: **Christopher Landon**. Írta: **Scott Lobdell**. Kép: **Toby Oliver**. Zene: **Bear McCreary**. Szereplők: **Jessica Rothe** (Tree), **Israel Broussard** (Carter), **Ruby Modine** (Lori), **Charles Aitken** (Gregory), **Laura Clifton** (Stephanie). Gyártó: **Blumhouse Productions / Digital Rot Media**. Forgalmazó: **UIP-Duna Film**. Szinkronizált. 96 perc.

Aslasher a nyolcvanas évek-
Are véres vigyorral szakosodott a tinik leölésének bűnös élvezetere: a néző már nem azért ült be a sokadig *Péntek 13-ra* vagy *Halloweenre*, illetve ezek koppintásaira, hogy a szimpatikus főhősnek szorítson, de még csak nem is feltétlenül a suspense-ért, hanem azért, hogy szexéhes, részeges és tahó, eleve mézsárszékre szánt, lengén öltözött mellékszereplők brutális és elvart halálát bambulva erezze ki a hétköznapiok gőzét. A *Boldog halálnapot!* a zsáner posztmodern darabjaként másfél óra alatt építi újjá, meghozzá a nulláról, a szimpatikus áldozat típusfiguráját a különösebb érzelmi hatás nélkül elveszejthető áldozatból. Amikor Tree (Jessica Roth abszolút meggyőző) először kenődik a maszkos gyilkos késére az *Idétlen időnkig* horrorverziójában, az még csak annyira hatja meg a nézőt, mint amikor Jason a huszonharmadik részben lekaszál egy arrogáns mellékszereplőt, akinek még a forgatókönyvíró sem jegyezte meg a nevét soha. De aztán, ahogy újra meg újra kénytelen átélni ugyanazt a napot, újra meg újra mindhiába próbálva elkerülni a halálát, lassan ráébred a jellemhibáira, a benne tátongó ürességre, és fokozatosan jobb emberré válik. A film a műfajtól szokatlan intelligenciával és humanitással ássa elő a karakter

viselkedése mögött meghúzódó okokat.

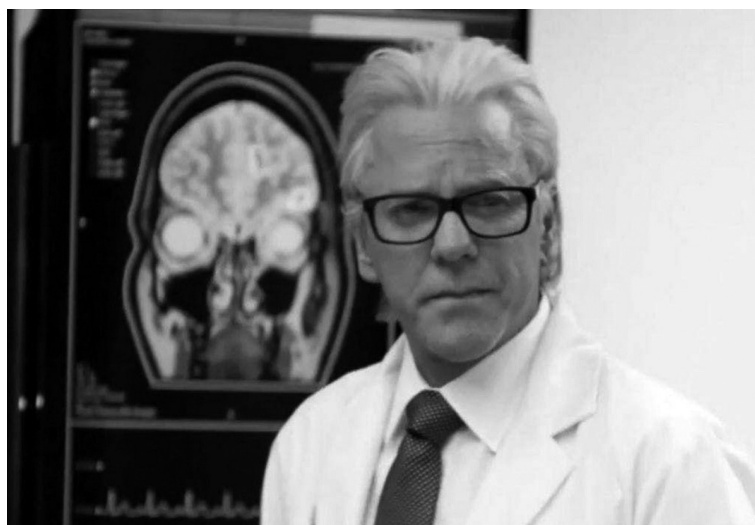
A *Parajelenségek*-szériában indult Christopher Landon műfajkeverékében a horror, a dráma és a mindkettőt kiszolgáló humor végig következetesen, kéz a kézben jár, vagyis minél többször hal meg Tree, annál mélyebbre látunk a személyiségében, és annál inkább válik legitim hősnővé, akiért érdemes a vászon előtt maradni. A *Boldog halálnapot!* így nem csak a saját jogán érdekes és élvezetes darab, de a jellemfejlődésen keresztül ráadásul feloldja a slasherek szexizmusának (félmeztelen *eye candy* lemeszárlása) és feminizmusának (erős, független final girl) ellentmondását is.

RUSZNYÁK CSABA

Egyenesen át ▲▲

Flatliners – amerikai, 2017. Rendezte: **Niels Arden Oplev**. Írta: **Ben Ripley**. Kép: **Eric Kress**. Zene: **Nathan Barr**. Szereplők: **Ellen Page** (Courtney), **Diego Luna** (Ray), **Nina Dobrev** (Marlo), **James Norton** (Jamie), **Kiersey Clemons** (Sophia). Gyártó: **Cross Creek Pictures / Screen Gems**. Forgalmazó: **InterCom**. Szinkronizált. 110 perc.

Nézzünk csak bele az 1990-es *Egyenesen át* tetszőleges jelenetébe! A kezdő képsorokon Kiefer Sutherland

verzió bonctermi sterilitása. Az utóbbi években a horror műfaja biztosította Hollywoodnak a legmagasabb megtérülési rátákat, vagyis kevés pénzből is lehetett viszonylag sokat csinálni – idén a *Tűnj el!*, a *47 méter mélyen* és az *Az is bőven* várakozásokon felül teljesített. Innen nézve kézenfekvő ötlet volt remake-elni Joel Schumacher filmjét, a svéd *A tetovált lánnyal* hollywoodi belépőt váltó Niels Arden Oplev pedig biztató rendezőjelöltnek tűnt. Mutatkozik is némi izgalmas különbség a két film nemzedékéke között: az eredeti hősei azért kószolják meg a halált, mert úgy érzik, bármit megtehetnek – csak ezután kerülnek napvilágra az elnyomott gyerekkori traumák. Az új filmben a traumafeldolgozás igénye az első, az ötletgazda véletlenül sem hebrencs lázadó, hanem a világ súlyát cipelő kényszerfelölt. A folytatásra viszont csak karakterek, elnyútt horroreffektusok és ostoba fordulatok maradnak. Elődje legfőbb hibáját azonban korigálja Oplev: végre akad egy önálló női figura, aki meri megélni ébredező szexualitását, majd felelősséget vállal múltbéli bűneiért. Kár, hogy nem ő a főhős.

KRÁNICZ BENCE

Dzsungel

Jungle – ausztrál, 2017. Rendezte: **Greg McLean**. Írta: **Yossi Ghinsberg** művéből **Justin Monjo**. Kép: **Stefan Duscio**. Zene: **Johnny Klimek**. Szereplők: **Daniel Radcliffe** (Yossi), **Thomas Kretschmann** (Karl), **Alex Russell** (Kevin), **Lily Sullivan** (Amie), **Joel Jackson** (Marcus). Gyártó: **Babber Films / Cutting Edge Group**. Forgalmazó: **Pannónia Entertainment**. *Feliratos*. 115 perc.

Az utóbbi évek nagy filmes **A** felfedezőútjai szinte kivétel nélkül a spirituális önfelfedezés, vagy a szimpla becsvágy és mohóság által hajtott első lépés megtételével kezdődtek. Az ausztrál Greg McLean hatodik játékfilmjének szereplőit azonban egyáltalán nem hajtja semmi ilyesmi: ők egyszerűen csak egy indián falut, egy rejtett világot szeretnének megtalálni a bolíviai őserdőben. A megtörtént események nyomán készült film főhőse Yossi Ghinsberg, aki a biztonságos családi fészket hagyja ott a világ felfedezéséért, dél-amerikai kószálása során pedig három frissen szerzett, alkalmi barátjával együtt indul el a dzsungelbe, ám a csapat hamarosan felbomlik, a felfedezés helyett pedig már a pusztában maradás lesz a cél. Az eddigi horror-rendezőként megismert McLean (akinek korábbi munkái közül egyedül

bemutatkozása, a *Wolf Creek* jutott el hazai forgalmazásig) először merészkedett a kalandműfaj területére, bár a számára oly kedves motívumok itt is visszaköszönek. Valós személyek alapján mintázott hősei most is egy általuk teljesen ismeretlen és rejtett világba lépnek be, ahol a lelkes és naiv utazóknak meg kell ismerni és el kell fogadni az új szabályokat és törvényeket, majd felül is kell emelkedniük rajtuk, ha életben akarnak maradni. A kétségbeesett odüsszeia számtalanszor Herzog 2006-os filmjét, a *Hajnali mentőakciót* idézi, miközben a rendező láthatólag nem tudta teljesen maga mögött hagyni eddig munkásságát sem: a hallucinációk, ijesztő és ismeretlen eredetű zajok, leginkább pedig a fizikai sérülések és elváltozások változatos tárháza azt jelzi, a borzongás még itt is kötelező elem.

FEKETE TAMÁS

Úrvihar

Geostorm – amerikai, 2017. Rendezte: **Dean Devlin**. Írta: **Paul Guyot**. Kép: **Roberto Schaefer**. Zene: **Lorne Balfe**. Szereplők: **Gerard Butler** (Jake), **Jim Sturgess** (Lawson), **Abbie Cornish** (Sarah), **Daniel Wu** (Cheng), **Alexandra Maria Lara** (Ute). Gyártó: **Jerry Bruckheimer Films / Skydance Media**. Forgalmazó: **InterCom**. *Szinkronizált*. 110 perc.

időjárás-szabályozó műholdrendszer szabotálása körül forgó sztorival csipetnyi paranioiathrilleres bukét csempészve a műfajkevercsbe, jobbra egyetlen jelzőbólyaként, hogy a naptár immáron 2017-et, és nem 1997-et mutat. Kissé köhögve indul ugyan a motor, de az exozicció ropant kínos jelenetei után a film egy ponttól egészen vad tempót diktál, és a nagy egészet tekintve hoz egyfajta ritmust, amit talán az eredeti *A függetlenség napja* tudott – mindez, kiegészülve azzal, hogy a karakterek itt generikussággal együtt is lélegző, kedvelhető figurák (szemben Michael Bay monomániás romboláspornóival), bőven elegendő ahhoz, hogy végül jó szájjal álljunk fel. A „mire gondolt a költő” persze az utolsó kérdés, ami a befogadás kapcsán felmerülhet – a zárójelenetben főhősünk a film egy korábbi pontján rögtönzött történetét illetően csodálatosan önflektív kiszólással meg is jegyzi, ne szapulják már, elvégre kerek egész volt, cselekménnyel, tanulsággal. Csakugyan, lehet rosszabb módon is szórakozni két órán keresztül.

ANDORKA GYÖRGY

Madame

Madame – francia, 2017. Rendezte és írta: **Amanda Sthers**. Kép: **Régis Blondeau**. Zene: **Matthieu Gonet**. Szereplők: **Toni Collette** (Anne), **Harvey Keitel** (Bob), **Rossy de Palma** (Maria), **Michael Smiley** (David). Gyártó: **LGM Productions / Made in PM**. Forgalmazó: **ADS Service**. *Feliratos.* 91 perc.

A mikor gazdagéknál váratlanul beállít a tékozló fiú, tizenhárman lennének a vacsorán, ami balszerencsét hoz, ezért a ház úrnője a házvezetőnőt is asztalhoz ülteti. A kikupált spanyol bevándorlóról ráadásul a fiú elhíreszteli, hogy arisztokrata örökös-nő, aki titkolja származását. Mindehhez hozzátéve, hogy egy Párizsban élő amerikai házaspár otthonában járunk, így a kulturális különbségekből eredő poénonk is adottak, biztosak lehetnénk benne, hogy kacagtató bohózat vár ránk. Amanda Sthers író-rendező mégis úgy döntött, inkább romkomot kanyarít a sztoriból, ezért főhősnőnk, Mariát összehozza azzal az angol műkereskedővel, aki a vacsorán mellette ült. A helyzetkomikumot fokozza, hogy a férfi biztosítja róla a nőt: nem zavarja a származása – csak az udvarló a titkolt

nemességet, Maria pedig a titkolt cselédséget érti alatta. Hogy az érzelmeknek tétje is legyen, a cselekményt némi osztályharccal is megbolondítják. Legutóbb szintén egy francia szerelmesfilmben, a *Szerelem a hatodikonban* láthattuk azt az innen nézve valószínűtlen helyzetet, hogy a modern Európában is létezik úr és szolgál, akik közt éles a határ. Ezt kihasználva a *Madame* eseményeit elindító úrnő nem győzi emlékeztetni rá Mariát, hogy cselédként semmi esélye a boldog szerelemre az előkelő angol úrral – és megpróbál tenni is ennek érdekében.

Aki akár egyetlen Almodóvar-filmben is látta Rossy de Palmát, biztosan megkedvelte. Itt sokkal kevésbé excentrikus szerepben tűnik fel, ám az általa alakított főhősnő a film egyetlen szeretnivaló karaktere, így ezúttal sem nehéz szimpatizálni vele. A baj csak az, hogy a végére az alkotók úgy döntenek, hagyják a szerelmi történetet, és inkább egy nő felszabadulásáról mesélnek – de mivel addig nem erre koncentráltak, a néző kicsit megvezetve érzi magát, a befejezés pedig így, legyen bármennyire is felemelő, elég kurtán-furcsán sikerül.

VAJDA JUDIT

120 dobbanás percenként

120 battements per minute – francia, 2017. Rendezte: **Robin Campillo**. Írta: **Philippe Mangeot** és **Robin Campillo**. Kép: **Jeanne Lapoirie**. Zene: **Arnaud Rebotini**. Szereplők: **Nahuel Pérez Biscayart** (Sean), **Arnaud Valois** (Nathan), **Adèle Haenel** (Sophie), **Antoine Reinartz** (Thibault). Gyártó: **Les Films de Pierre**. Forgalmazó: **Vertigo Média Kft.** *Feliratos.* 140 perc.

Két lépésben eljutni egy zombifilmről a cannes-i Grand Prix-ig nagyívű és bizarr pályafutást sejtet, a Laurent Cantet *Ostályából* kikerült Robin Campillo azonban három eddigi rendezésében igen egységes képet mutat, bármilyen műfajt választ a horrortól (*A visszatérők*) kortárs noiron át (*Eastern Boys*) a *120 dobbanás percenként* idejéig: a francia társadalom peremén élő kisebbségek erőszakos küzdelmeiről mesél a láthatatlanság ellen (élőhalottak, kelet-európai migránsok, AIDS-fertőzött melegek), másfelől kétszemélyes drámákon keresztül teszi átélhetővé a politikai tartalmat a kerítéseken túlról leső publikum számára. Ezúttal egyenesen két önálló filmet olvaszt össze: előbb a párizsi ACT UP aktivista csoport 90-es évek elején zajló figyelemfelhívó/tiltakozó akcióiról és elszánt belső vitáiról számol be egy dokumentumfilmszerű mozgalmi drámában, majd átlopakodik a csoport két tagja, a HIV-negatív

újjonc és a fertőzött fenegyerek szívszorító románcába.

A *120 dobbanás percenként* nézője azonban nem csak két műfajt, nézőpontot, állásfoglalást (a politikai küzdelem helytállása a közösség érdekében és közönye az egyéni szenvedés iránt) kap egy jegy árértéke – Campillo fő érdeme, hogy ezek integrálása során elemi erővel húz be az érzelmi azonosulás örvényébe, legyen szó formai átalakulásról (objektív snittansitt technikájával eleinte az események frontvonalába helyezi a befogadókat, majd lassanként a két hős nézőpontjába szorítva őket fokozatosan elszigeteli a mozgalomtól), a szexualitás mind megindítóbb ábrázolásáról (amelynek végén egy kórházi ágyon történő kézimunka indítja útjára a melodramák három-zsebkendős fináléját), vagy akár a visszatérő parti-jelenetek rendhagyó musicalbetéteiről, amelyek *Ostály-harcoktól* egészen Xavier Dolan mesevilágáig repítenek vérvörös Szajna-vízióval és eksztatikus Jimmy Sommerville-slágerrel. Campillo őszinte, provokatív AIDS-drámája nem csak általános érvényű társadalmi üzenete miatt az év egyik legfontosabb filmje (az úgysem jut ki az artmozik karanténjából): nemi betegség a (mindenfajta) szerelem szépségeiről és kétségeiről mesél átütő erővel – egyúttal az empátia vírusával is megfertőzve közönségét.

VARRÓ ATTILA

